

Коришћене муниције са уранијумом може да изазове неповратну штету по здравље војника и цивила Украјине, али и шире, саопштило је руско Министарство одбране, а др Крис Базби, секретар Европског комитета за ризик од радијације, каже да су ти страхови потпуно оправдани.

Руски председник Владимир Путин тачно је идентификовао муницију са осиромашеним уранијумом као оружје масовног уништења које има неселективни ефекат, каже за Спутњик др Крис Базби, физички хемичар, који је радио за уранијумски комитет британске владе и био секретар Европског комитета за ризик од радијације.

Осиромашени уранијум ће контаминирати Европу

„Британци и Американци настављају да се држе своје сулуде теорије да су радиоактивне супстанце, које се везују за ДНК, у суштини безопасне и да немају

генетске или неселективне ефекте на популацију. Само могу да кажем да је то погрешно. Такве супстанце ће контаминирати Европу и изазвати у Немачкој, Луксембургу, Француској, Шведској и другим државама оно што су изазвале, на пример, у Ираку“, каже Базби.

Анабел Голди, британска министарка одбране, саопштила је 21. марта да ће та земља послати Кијеву тенкове „Челенџер 2“, као и муницију, укључујући и ону за противоклопну борбу која садржи осиромашени уранијум. Међутим, она није поменула да осиромашени уранијум изазива неповратну штету по здравље, што је примећено у Србији или Ираку, које је НАТО бомбардовао осиромашеним уранијумом, али и међу војницима НАТО.

Др Крис Базби бавио се бројним научним радовима о радијацији, а између осталог, проучавао је и стање у Фалуци у Ираку, где је 2004. америчка војска користила пуно муниције са осиромашеним уранијумом.

Случај Фалуца

Он каже да је то истраживање започето јер се појављивао велики број случајева рака и дефеката при рођењу, али није било могуће доћи до званичних података. Базби каже да је његов тим радио истраживање у Фалуци, испитујући људе који тамо живе.

Потом су податке о броју оболелих од рака упоредили са сличним подацима у Египту и Јордану. Открили су да је стопа рака у Фалуци екстремно велика, већа него у Хирошими на коју су САД бациле нуклеарну бомбу 1945.

„Претходно сам проучавао здравствене ефекте бомбардовања у Хирошими, који су добро документовани. А открили смо да је стопа рака у Фалуци већа него у Хирошими. Посебно су се издвајали подаци о учесталости рака за које се зна да га изазива радијација, као што су леукемија, посебно код деце, или лимфом. Такође, открили смо висок степен смртности деце у првој години живота, а узрок су били деформације при рођењу. Такође смо открили и поремећаје у односу полова при рођењу, што је такође знак генетске оштећености због излагања радијацији“, каже Базби.

Неки од тих дефеката били су бебе рођене без екстремитета или са сувишним екстремитетима, рођене са само једним оком, без гениталија, повећан број беба рођених са оштећењем мозга или туморима...

Он и његов тим сарадника дошли су до закључка да је узрок томе осиромашени уранијум. Док је радио у комитету за осиромашени уранијум британског министарства одбране, Базби се сретао и са великим бројем пријава здравствених проблема британских војника који су учествовали у Заливском рату.

Он је та сазнања предао и америчком Конгресном комитету који се бавио осиромашеним уранијумом.

„Негде од 1999. постао сам више заинтересован како је могуће да уранијум, који није превише радиоактивна супстанца, може да изазива синдром Заливског рата или ефекте конгениталних малформација који су се полако појављивали код британских и америчких војника“, каже Базби.

Доказана опасност од осиромашеног уранијума, Британија и САД негирају

Базби каже да су британске и америчке власти, и тада, али и данас, негирале да је узрок томе осиромашени уранијум.

„Сигурно се није радило о несрећној коинциденцији, јер са сигурношћу можемо рећи, са аспекта медицине, да је вероватноћа да ће се нешто тако десити случајно скоро немогућа. И статистички је немогуће да се тако нешто деси, уколико не постоји неки узрок. Само је питање шта је тај узрок. Американци нису хтели да признају да је то осиромашени уранијум“, каже Базби.

Потом је његов тим анализирао узорке косе људи из Фалуце посебном техником која може да мери концентрацију појединих елемената у њима на атомском нивоу.

„Анализирали смо трагове 52 елемента у коси 20 мајки деце која су рођена са дефектима при рођењу. Открили смо да је уранијум био присутан у неубичајено високој концентрацији“, каже Базби.

Он додаје да је уранијум био једини елемент откривен који је нађен у узорцима косе, а да је могао да изазове конгениталне малформације.

Због тога су анализе настављене, па су научници на основу узорака направили хронолошку мапу концентрације уранијума. Испоставило се да је она била виша што је мање времена прошло од битке у Фалуци.

„Дакле, имали смо доказ, мање или више, да је уранијум изазивач дефеката при рођењу, генетских оштећења и високог нивоа рака“, каже Базби.

Због чега је опасан

Осиромашени уранијум је нуспроизвод процеса обогаћивања уранијума, али и у ослабљеној форми је веома радиоактиван, каже научник. Али то није све:

„Најважнија његова карактеристика, која се одавно зна, је да се везује за ДНК и тако је ДНК заправо на мети ефеката радијације. То је позната научна чињеница још од педесетих година 20. века. Дакле, ако је уранијум радиоактиван и напада хромозоме, јасно је да је опаснији него нека неутрална супстанца“, каже Базби.

Други ризик у вези са употребом осиромашеног уранијума је, подвлачи научни, то што је он нека врста „појачала“ за нормалну радијацију, јер има веома висок атомски број.

„Живимо у окружењу где смо изложени гама зрацима и они имају своје ефекте. Али уколико уранијум доспе у човека, када га погоди гама зрак, он емитује електроне, што је познато као фотоелектрични ефекат. Све студије рађене на људима који су били

изложени уранијуму показују масовно оштећење хромозома, што доводи до генетских ефеката – канцера, оштећења при рођењу и слично. Зато је уранијум тако опасан“, објашњава Базби.

Разлог зашто осиромашени уранијум тако лако доспева у тело и шири се у животном окружењу је то што када таква муниција експлодира, уранијум сагорева на веома високим температурама, производећи честице тако мале да се у суштини понашају као гас, каже Базби.

Уранијум из Ирака стигао до Британије

„Ти делићи се не понашају као честице метала, већ као гас и потпуно су нестабилне, неконтролисано се шире и загађују и на великој удаљености. Тако смо 2003. у Великој Британији открили присуство уранијума који је стигао из Ирака“, каже научник.

Он истиче да је британска одлука да пошаље муницију са осиромашеним уранијумом у Украјину заправо „злокобна порука“ остатку Европе да ће бити изложени вихору радиоактивне контаминације пошто кијевски режим почну да користе то оружје.

Базби наводи да ни британска ни америчка влада нису уважиле научне налазе истраживања у Фалуџи. Како каже, док је био у комитету британске владе за радијацију, сведочио је примерима да је влада негирала да се код војника који су учествовали у Заливском рату развио рак због осиромашеног уранијума, иако су научни докази говорили у прилог томе.

Уместо да размотре могућност да се муниција са осиромашеним уранијумом третира као оружје масовног уништења, што у суштини и јесте, америчка и британска војска га виде као „чудесно оружју“ у борби против оклопних возила, а није из брига за цивиле који због тога умиру као „коллатерална штета“, додаје научник.

(Спутњик)

